

keramiske noter 11/2000

Arrangementer i Keramikens Venner

Årets første arrangement med *Gitte Jungersen i Lerkælderen* i Gammel Dok måtte desværre aflyses med kort varsel på grund af influenza. Gitte Jungersens arbejdsperiode i Lerkælderen er slut nu og der bliver således ikke mulighed for at møde hende der; men hendes arbejder fra tiden i Lerkælderen vil kunne ses på en udstilling i Galleri Nørby fra den 12. maj frem til 10. juni 2000. Lerkælderen vil ikke blive glemt og der vil senere blive arrangeret et besøg der.

Det er tanken her til sommer at arrangere en *udflugt til Skåne* for at besøge Höganäs Museum, en keramiker eller to samt eventuelt et galleri, men det vil bestyrelsen vende tilbage til i en særskilt meddelelse til medlemmerne, når alle aftaler forhåbentlig snart er på plads.

Bestyrelsen

Arrangement: *Generalforsamling med efterfølgende lysbilledforedrag af museumsinspektør Jørgen Schou-Christensen om "Dansk Keramik efter 1945".*

Dato og mødetidspunkt: Mandag den 21. februar 2000, kl 19.00

Sted: Advokatfirmaet Plesner & Grønborg, Amaliegade 41, København K.

Arrangement: *Foredrag om "Nils Thorsson og Stentøjet" af Leif Laustrup-Larsen og Ivan Weiss.* Der vil blive vist eksempler på arbejder af Nils Thorsson fra Den kongelige Porcelainsfabriks studiesamling.

Dato og mødetidspunkt: Tirsdag den 11. april 2000, kl 19.30

Mødsted: Royal Copenhagen, Gæstereceptionen, Smallegade 45, Frederiksberg

Pris: 40 kr. Betales på stedet.

Tilmelding til: *Sekretæren senest fredag den 7. april 2000*

medlemsindlæg efterlyses

Det skorter stadig på medlemsindlæg. Redaktøren skal derfor endnu engang opfordre medlemmerne til at fremkomme med indlæg, så "keramiske noter" kan blive mere spændende læsning og ikke alene en orientering om foreningens aktiviteter samt en udstillingsoversigt. Så derfor fat pennen eller bedre PC'en og skriv om et museum eller en bog, som du vil anbefale eller en keramiker/kunstner, værksted eller fabrik, som du har forsket i, eller måske noget helt andet.

Gunnar Jakobsen

Udstillinger hvor og hvornår

Oversigten over udstillinger er udarbejdet på grundlag af – heldigvis mange – tilbagemeldinger på forespørgsler til museer og udstillingssteder i ind- og udland samt til en række danske keramikere. Oversigten er ikke udtømmende og publiceres med forbehold for eventuelle aflysninger/ændringer. Derfor bør man forinden et eventuelt besøg undersøge om udstillingen nu er blevet til noget samt åbningstider for udstillingen.

En meget udførlig aktuel og landsdækkende oversigt over udstillinger mv offentliggøres hver fredag i Morgenavisen Jyllands-Postens tillæg "Det sker & kultur" med "aktuelle begivenheder i Danmark fra fredag til fredag". Herudover findes der Kunstavisen, der udkommer månedligt samt den gratis kvartalsvise Art Guide, der dækker København og omegn samt Sjælland og det sydlige Sverige.

Flere udstillingssteder har egen hjemmeside på internettet; men desværre er kun få gode til at holde dem opdaterede med løbende og kommende udstillinger; men det er da altid et forsøg værd, og om ikke andet så vil man kunne finde deres åbningstider.

De tyske museer finder man under websiten: www.kunst-und-kultur.de med søgekriteriet keramik.

Københavnsområdet

Kunstindustrimuseet, Bredgade 68, 1260
København K. Tlf 33 14 94 52. Website:
www.mus-kim.dk

Dauids Samling, Kronprinsessegade 30-32,
1306 København K. Tlf 33 73 49 49.
[Samling af bl.a. islamisk keramik].

Kastrupgaardssamlingen, Kastrupvej 399,
2770 Kastrup. Tlf 32 51 51 80. [Keramiske
værker af Th. Philipsen].

Galleri Nørby Fond, Vestergade 8, 1456
København K. Tlf 33 15 19 20. Website:
www.galleri-noerby.aok.dk

Udstillingssted for ny keramik,
Kompagnistræde 25, 1208 København K.
Tlf 33 91 05 91.

Royal Copenhagen, Smallegade 45, 2000
Frederiksberg. Tlf 38 86 48 48. Rundvisning
mandag - fredag kl 9, 10, 11, 13 og 14.
Varighed ca. 1 time. Entré 25 kr.

→ 19.02.00 *Gerd Hiort Petersen og Hans
Munck Andersen*. Galleri Nørby Fond.

→ 26.02.00 *Frank Hejndorf*. Stentøj fra den
keramiske planteverden. Lyngby Kunstfor-
ening, Lyngby Hovedgade 26, 2800 Lyngby.

→ 25.03.00 *Lise-Lotte Duch*. Udstillingssted
for ny keramik.

→ 31.12.00 *Fra Aladins hule – udvalgte
erhvervelser 1995-1999*. Heriblandt 7
genstande af keramik (lergods og frittegods),
fx fad og skåle samt en enkelt
rosenvandsspreder af porcelæn. Tidsmæssigt
strækker de keramiske genstande sig fra det
8.-9. århundrede til midten af det 16.
århundrede og geografisk fra Spanien til
Afghanistan, mens rosenvandssprederen
stammer fra Kina. Dauids Samling.

25.02.00-25.03.00 *Hans & Birgitte Börjeson*.
Galleri Nørby Fond.

16.03.00-26.03.00 *Signe Højmark*. Møstings
Hus, Andebakkestien 5, 2000 Frederiksberg.
Tlf og fax 38 21 01 22.

17.03.00-15.04.00 *Vibeke Fischer*. Galerie
Anne Marie, Gothersgade 54, 1123
København K. Tlf 33 11 00 06.

25.03.00-22.04.00 *Ursula Munch-Petersen*.
Grønne vase, stentøj. Clausens Kunsthandel,
Toldbodgade 9, 1253 København K. Tlf 33 15
41 54. www.clausenskunsthandel.dk

30.03.00-29.04.00 *Kasper Holten*. "Suk
hjerter". Galerie Susanne Højriis, Bredgade
63, 1, 1260 København K. Tlf 33 14 04 41.

30.03.00-13.05.00 *Neil Brownsword* [UK].
Udstillingssted for ny keramik.

31.03.00-05.05.00 *Malene Müllertz*. Galleri
Nørby Fond.

01.04.00-24.04.00 *Tove Anderberg*. Nye
arbejder. Katalog. Museumsbygningen,
Kastelsvej 18, 2100 København Ø.
Tlf 35 26 32 66.

22.04.00-07.05.00 *Keramiske Veje*. Katalog.
Den Frie Udstillingsbygning, Oslo Plads.
2100 København Ø. Tlf 33 12 28 03. [Se
tillige 01.05.00].

29.04.00-13.08.00 *Dansk Porcelæn 1775-
2000*. Dansk design i 225 år. [Royal
Copenhagen]. Kunstindustrimuseet.

01.05.00 og 02.05.00, kl 19.30 Ellen og Knud
Dalhoff Larsens Fond arrangerer
*Udstillingsintroduktion i Den Frie
Udstillingsbygning til udstillingsgruppen
Keramiske Vejes* [Beate Andersen, Bente
Hansen, Sten Lykke Madsen, Bodil Manz,
Malene Müllertz, Jane Reumert og Gunhild
Aaberg] *udstilling, hvor de i år fylder hele
bygningen sammen med japanske kolleger
tilligemed en mindeudstilling for Richard
Manz. Under arrangementet får man en
indføring i keramikernes verden – både den
danske og den japanske*. Den Frie
Udstillingsbygning, Oslo Plads. 2100
København Ø. Begrænset antal deltagere.
Kun 2 pladser pr tilmelding. Tilmelding en
betingelse for deltagelse. Tilmelding til Ellen
og Knud Dalhoff Larsens Fond på tlf 33 31 61
26, der har telefonsvarer, fax 33 31 85 36 eller
dalhoff-larsens-fond@mail.tele.dk. Husk at
opgive navn, ønsket dag, antal personer og
kontakttelefon i dagtimerne.

12.05.00-10.06.00 *Gitte Jungersen og Sunna
Jonsdotter*. Galleri Nørby Fond.

18.05.00-24.06.00 *Uden fortilfælde*. En
keramisk brugsgenstand. 37 keramikere
udstiller. [Rigmor Als Jørgensen, Jeanette List
Amstrup, Inger Louise Bach, Vibeke Buciek,
Hans og Birgitte Börjeson, Morten Cramer,
Michael Geertsen, Lotta Hedin, Malene
Helbach, Louise Hindsgavl, Nina Hole, Helle
Hove, Leif Hygin, Sigen Højmark, Ole Jensen,

Gitte Jungersen, Martin Kaldahl, Marie
Lassen, Niels Lauesen, Ann Lilja, Ann
Linnemann, Morten Løbner Espersen, Bodil
Manz, Malene Müllertz, Marianne Nielsen,
Jesper Ranum, Bente Skjøttgaard, Lone Skov
Madsen, Anette Sloth, Britta Starke, Helle
Vibeke Stephensen, Snorre Stephensen, Søren
Thygesen, Anette Tophøj, Esther Pedersen,
Lene Vad og Mette Marie Ørsted Eriksen].
Udstillingssted for ny keramik.

27.05.00-18.06.00 *Pro 2000*. Udstilling med
bl.a. Aage Birck. Katalog. Charlottenborg,
Kongens Nytorv, 1050 København K.

10.08.00-27.08.00 *Fra kardinal til kande*.
Separatudstilling med billedhuggeren Jannik
Seidelin. Katalog. Den Frie Udstillingsbyg-
ning, Oslo Plads, 2100 København Ø.
Tlf 33 12 28 03.

17.08.00-23.09.00 *Mark Lauberg*.
Udstillingssted for ny keramik.

01.09.00-23.09.00 *Bente Skjøttgaard*. Galleri
Nørby Fond.

23.09.00-12.11.00 *Billedhuggeren Jørgen
Haugen Sørensen*. Retrospektiv udstilling.
Katalog. Sophienholm, Nybrovej 401, 2800
Lyngby. Tlf 45 88 40 07.

29.09.00-21.10.00 *Ursula Munch-Petersen og
Signe Persson-Melin*. Galleri Nørby Fond.

27.10.00-18.11.00 *Jane Reumert*. Galleri
Nørby Fond.

04.11.00-03.12.00 *Puls Lys og Partikler i
Verdensrummet*. Fynske kunsthåndværkere
med gæster. Deltagende keramikere er
Merethe Bloch, Jac Hansen, Søren Thygesen
og Peter Tybjerg. Katalog. Rundetårn,
Købmagergade, København.

04.11.00-17.12.00 *Lys i mørket*. Udstilling
med bl.a. Kirsten Holm. Skovhuset, Ballerup-
vej 60, 3500 Værløse. Tlf 44 48 57 49.

09.11.00-16.12.00 *Ole Jensen*. Udstillingssted
for ny keramik.

24.11.00-23.12.00 *Bodil Manz*. Galleri Nørby
Fond.

Øvrige Danmark

Frederikshavn

→ 19.03.00 Udstilling med Jens Bohr og Helle Hansen samt to billedvævere. Frederikshavn Kunstmuseum, Parallelvej 14, 9900 Frederikshavn. Tlf 98 43 16 63.

19.04.00-30.04.00 *Påskeudstilling* med bl.a. Helle Bovbjerg og Helene Stigel. Frederikshavn Kunstmuseum.

14.10.00-19.11.00 *De Nova*. Udstilling med bl.a. Maria Heintzelmänn. Frederikshavn Kunstmuseum.

25.11.00-30.12.00 Venskabsudstilling fra Larvik med bl.a. keramikeren Geir Jensen. Frederikshavn Kunstmuseum.

Frederikssund

J.F. Willumsens Museum, Jenriksvej 4, 3600 Frederikssund. Tlf 47 31 07 73. [Keramiske arbejder af J.F. Willumsen].

Gudhjem

13.05.00-11.07.00 *Keramik – Tegning – Grafik*. Udstilling med bl.a. Inger Rokkjær. Katalog. Gudhjem Museum, Stationsvej 1, 3760 Gudhjem. Tlf 56 48 54 62.

Haderslev

Ehlers-samlingen, Slotsgade 20, 6100 Haderslev. Tlf 74 53 08 58. [Dansk lertøj m.v.]

Hjørring

Hjørring Kunstmuseum, Brinck Seidelinsgade 10, 9800 Hjørring. [Keramik, især arbejder af Tove Anderberg]. Tlf 98 92 41 33.

Holbæk

→ 30.12.00 *Knabstrup Lervarefabrik*. Museet for Holbæk og Omegn, Klosterstræde 16, Holbæk. Tlf 59 43 23 53. Website: www.holbmus.dk [Besøg hjemmesiden og få yderligere oplysninger om Knabstrup].

01.03.00-19.04.00 Udstilling med Philip Cornelius, Michael Flynn, Bibiche Mourier, Priscilla Mouritzen og Ann Linnemann. Arbejder udført under ophold på Keramisk Center - Skælskør. Foredragsarrangementer i

forbindelse med udstillingen. Holbæk Museum.

Horsens

04.03.00-09.04.00 *Kirsten Holm*. Kunstforeningen for Horsens og Omegn, Smedetorvet 3, 8700 Horsens. Tlf 75 61 80 84.

Kolding

Trapholt, Æblehaven 23, 6000 Kolding. Tlf 76 30 05 30. Website: www.sima.dk/trapholt [Dansk keramik].

Museet på Koldinghus, 6000 Kolding. Tlf 76 33 81 00. Website: www.koldinghus.dk

Galleri Pagter, Adelgade 3, 6000 Kolding. Tlf 75 54 09 30.

25.07.00-14.10.00 *Urner og æsker*. Gunhild Aaberg og Malene Müllertz giver en nutidig og personlig fortolkning af begrebet 'Urner og æsker'. Galleri Pagter.

25.08.00-07.01.01 *Meissen porcelæn gennem tre århundreder*. Keramik i Kolding 2000. Museet på Koldinghus.

25.08.00-30.09.00 *Arches*. Keramikens muligheder som rumskaber og karakterdanner i uderummet, belyst af de deltagende keramikeres bud på Buer i Landskabet i form af portaler og broer, søjler og 'trædesten'. Deltagende keramikere er Per Ahlmann, Anne Black, Vibeke Buciek, Michael Geertsen, Helle Hove, Mark Lauberg, Ann Lilja, Helle Nyboe Rasmussen og Helle Vibeke Steffensen. Geografisk Have.

25.08.00→? *2000 teskåle*. Kolding Kunstkompost, Borgerhuset, Helligkorsgade 18, 6000 Kolding.

07.09.00-31.12.00 *3. Danske Keramik-triennale*. 20 indbudte keramikere viser arbejder fra eget værksted. Katalog. Trapholt.

07.09.00-31.12.00 *Ind-, ud- og overgange*. Studerende fra Designskolen Kolding vil på udvalgte steder i Trapholts park opføre en række keramiske skulpturer. Trapholt.

Køge

→ 05.03.00 *Kirsten Christensen*. Billeder og akvareller. Åhuset, Brogade 26, 4600 Køge. Tlf 56 66 37 38.

Lemvig

15.04.00-12.06.00 *Påske*. billeder•skulptur•keramik. Separatudstilling med Peter Brandes. Museet for Religiøs Kunst, Strandvejen 13, 7620 Lemvig.

Middelfart

Keramikmuseet Grimmerhus, Kongebrovej 42, 5500 Middelfart. Tlf 64 41 47 98.
Website: www.grimmerhus.dk

→ 02.04.00 *Standpunkte*. 5 tyske og 5 danske [Turi Heisselberg Pedersen, Morten Løbner Espersen, Gunhild Rudjord, Lone Skov Madsen og Barbro Åberg] keramiske kunstnere træder i dialog med hinanden. Udstillingen belyser væsensforskellige opfattelser af selve meningen med at skabe værker i keramik. Keramikmuseet Grimmerhus.

19.03.00-20.08.00 *Stentøj*. Nyopstilling af deponerede værker. Keramikmuseet Grimmerhus.

April 2000 Udstilling med bl.a. Anne Fløche. Galleri 5, Smedegade 5, 5500 Middelfart. Tlf 64 41 59 24.

09.04.00-18.06.00 *Keramisk topform*. Udstilling med en række prominente engelske keramiske kunstnere, der repræsenterer forskellige grene af den særprægede engelske nutidskeramik. Keramikmuseet Grimmerhus.

25.06.00-24.09.00 *Keramik fra danske herregårde*. Keramikmuseet Grimmerhus.

01.10.00-21.01.01 *Blue Millennium*. Fokus på det nordiske særpræg. Udstilling med Bente Hansen (DK), Marit Tingleff og Gunnar Thorsen (N), Rigmor Roxner, Anna Landgren og Kennet Williamsson (S), Kristina Riska (SF) og Gudny Magnusdottir (IS). Keramikmuseet Grimmerhus.

[OBS] 28.01.01→ ultimo maj 2001 *Karen Bennicke retrospektiv*. Katalog. Keramikmuseet Grimmerhus.

Nordborg

07.04.00-30.04.00 *Heidi Guthmann Birck og Aage Birck*. Danfoss Kunstforening, Det gamle Snedkerværksted, Storegade 82, 6430 Nordborg.

Næstved

Næstved Museum, Boderne, Sct Peders Kirkeplads 8, 4700 Næstved. Tlf 55 77 08 11. [Omfattende samling af keramik fra Herm. A. Kähler].

Kählermuseum, Herman A. Kähler•Keramisk Værksted. v/ Inge og Knud Sørensen, Kählersbakken 5, 4700 Næstved. Tlf. 55 72 02 91. [Mindre udstilling med Kähler-keramik].

Odense

→ 26.03.00 *Ursula Reuter Christiansen*. Malerier, tegninger, film og keramik. Katalog. Kunsthallen Brandts Klædefabrik, Brandts Passage 37, 5000 Odense C.

Præstø

Pottemageriet Rødeled, Rødeledvej, 4720 Præstø.

Roskilde

24.06.00-31.07.00 Udstilling med Michael Geertsen, Lotta Hedin, Turi Heisselberg Pedersen, Gitte Jungersen og Lone Skov Madsen. Katalog. Sjællands Keramikmuseum, Palæfløjen, Stændertorvet 3 C, 4000 Roskilde. Tlf 46 32 14 70.

05.08.00-10.09.00 *Skulpturbiennale 2000*. Udstilling med bl.a. Heidi Guthmann Birck. Katalog. Palæfløjen, Stændertorvet 3 C, 4000 Roskilde. Tlf 46 32 14 70.

Rø

Bornholms Kunstmuseum, Sdr. Strandvej 95, Helligdommen, Rø, 3760 Gudhjem. Tlf 56 48 43 86. [Bornholmsk keramik].

25.06.00-30.07.00 *Glas- og Keramikskolens afgangsudstilling*. Bornholms Kunstmuseum.

Rønne

Hjorths Fabrik. Bornholms [arbejdende] Keramikmuseum, Krystalgade 3, 3700 Rønne. Tlf 56 95 01 60.

26.02.00-29.04.00 *Marie Hjorth*. Bornholms Kunstforening, Bornholms Museum, Sct. Mortensgade 29, 3700 Rønne.

→ 29.04.00 *Keramikerne Marianne Starck – et tilbageblik*. Keramiske værker og arbejder på papir. Hjorths Fabrik.

01.01.00 → *Bornholmske keramikere*. Løbende præsentation af øens næsten 50 keramikere. Hjorths Fabrik.

Silkeborg

Silkeborg Kunstmuseum, Gudenåvej 7-9, 8600 Silkeborg. [Keramiske arbejder af Asger Jørn]. Tlf 86 82 53 88.

29.04.00-17.09.00 *Billedhuggeren Jørgen Haugen Sørensen*. Retrospektiv udstilling. KunstCentret, Silkeborg Bad, Gjessøvej 40 A-D, 8600 Silkeborg. Tlf 86 81 63 29.

Skælskør

06.05.00-04.06.00 Udstilling med bl.a. Beate Andersen. Galleri Borreby, 4230 Skælskør. Tlf 58 16 10 39.

Tønder

[OBS] 10.03.01-10.06.01 *Dyke Johannsen og Geske Johannsen*. Malerier og keramik. Katalog. Sønderjyllands Kunstmuseum, Kongevej 51, 6270 Tønder. Tlf 74 72 26 57.

Varde

Museet for Varde By og Omegn, Lundevej 4, 6800 Varde. Tlf 75 22 08 77 og 75 22 15 18 [Jydepotter (Lundevej 4) og keramik fra P. Ipsens Enke (Jugendhuset, Lundevej 39)].

07.04.00-16.04.00 *Genbrug*. med bl.a. Aage Birck. Varde Museum, Lundevej 4, Varde.

Vejen

Vejen Kunstmuseum, Østergade 4, 6600 Vejen. Tlf 75 36 04 82. [Keramiske arbejder af især Niels Hansen Jacobsen. Derudover arbejder af Hugo Liisberg m.fl. og i løbet kort tid Søren Kongstrand (under deponering fra Esbjerg Museum)].

Viborg

Skovgaard Museet, Domkirkestræde 2-4, 8800 Viborg. Tlf 86 62 39 75. [Keramiske arbejder af Skovgaard-familien].

11.03.00-30.04.00 *Keramik – Tegning – Grafik*. Udstilling med bl.a. Inger Rokkjær. Katalog. [Udstillingen flyttes til Gudhjem Museum]. Brænderigården, Riddergade 8, 8800 Viborg. Tlf 87 25 26 05.

Aabenraa

27.02.00-26.03.00 *Better Lybbert*. Keramik og glaskunst. Galleri den Gyldne Løve, Varnæsvej 50, Varnæs, 6200 Aabenraa. Tlf 74 68 17 17.

15.04.00-28.05.00 *Per Arnoldi*. 100 keramiske krukker. BaneGården, Jernbanegade 2, 6200 Aabenraa.

Aalborg

→ 02.03.00 Udstilling med bl.a. Kasper Holten. Galleri Art So-To, Sankelmarksgade 11, 9000 Aalborg.

03.03.00-26.03.00 *Tekstil og keramik*. Keramik af Better Lybbert. Galerie Andersen & Jul, 9000 Aalborg.

05.05.00-28.05.00 *Ny kunsthåndværk*. Udstilling med bl.a. Jytte Gaihede. Kalender. Ålborg Kunstpavillon, Søndergade 20, 9000 Aalborg. Tlf 98 12 74 65. Web-site: www.kunstpavillon.dk

Århus

08.04.00 kl 11.00-18.00 *Keramik. Åbne værksteder i Århus*. Mette Augustinus Poulsen, Trine Bach, Lis Ehrenreich, Ulla Hansen, Aase Haugaard, Kim Holm, Dorte Heide, Inge Trautner og Thyge Thomasen.

01.09.00-10.09.00 [Århus Festuge]. *Æsker*. Lertøj, Badstuegade 4, 8000 Århus C. Tlf 86 19 27 12

07.12.00-10.12.00 Marianne Steenholdt Bork holder juleåbent i værkstedet Filihankat, Heidesvej 3, 8270 Højbjerg. Tlf 86 72 50 33.

Udlandet

Berlin

Bröhan-Museum, Landesmuseum für Jugendstil, Art Deco und Funktionalismus (1889-1939), Schlossstrasse 1a, D-14059 Berlin (Charlottenburg).
Tlf (030) 326 90 600.

17.03.00-02.07.00 *Art Nouveau – Symbolismus und Jugendstil in Frankreich*. Katalog. Bröhan-Museum.

→ 19.03.00 *Nordische Keramiktriennale*. Udstilling med bl.a. Morten Løbner Espersen. Nordische Botschaften, Fellehuset, Rauchstrasse 1, Berlin (Tiergarten).
Tlf + 49 (30) 50 50 60.

Düsseldorf

Hetjens-Museum, Deutsches Keramikmuseum, Schulstrasse 4, D-40213 Düsseldorf. Tlf 0211 89 9 42 01.

→ 26.03.00 *Facetten europäischer Keramik*. 25 Jahre Schenkungen aus einer Privatsammlung. Hetjens-Museum

04.04.00-25.06.00 *Jahrgang 1966: Frank Louis*. Hetjens-Museum

11.07.00-01.10.00 *Sara Pelly-Wertsman: Contra Natura*. Künftleraustausch Haifa und Düsseldorf. Hetjens-Museum

17.10.00-07.01.01 *Vom Jugendstil bis in die 50er*. Eine Sammlung aus dem Freundeskreis. Hetjens-Museum

Faenza

Museo Internazionale delle Ceramiche in Faenza, via Campidori 2, 48018 Faenza RA.
Tlf 0546/21240.

Frechen

Keramikmuseum Frechen, Hauptstrasse 110-112, D-50226 Frechen. Tlf 00 49 (0 22 34) 501 421.

Keramion, Bonnstrasse 12, D-50226 Frechen.
Tlf 0049 22 34/22 891.

→ 15.02.00 *Wir pfeifen auf's zweite Jahrtausend – Tonflöten aus aller Welt*. Sammlung Mari. Keramikmuseum Frechen

→ 19.03.00 *Tierdarstellungen in der Keramik* – Objekte aus der Sammlung Cremer und der Sammlung Westendorf. Keramion.

→ 19.03.00 *Ausstrahlungen* – Die Burg und drumherum. Keramik-Galerie-Bürkner im Keramion.

27.02.00-24.04.00 *Figuren und Gefässe der Zwanziger Jahre aus Frechen*. [Sammlungsbestand]. Keramikmuseum Frechen.

26.03.00-21.05.00 *Vom Kontinent zur Insel*. Europäische Keramik aus der Sammlung Adolf Egner. Keramion.

26.03.00-21.05.00 *Aussergewöhnliches für den Alltag* – Werkstatt Margarethenhöhe. Keramik-Galerie-Bürkner im Keramion.

28.05.00-09.07.00 *Shimaoka Tatsuzo – Keramik aus Japan*. Keramion.

28.05.00-09.07.00 *Peace Rider* – Acht junge Europäer stellen sich vor. Keramik-Galerie-Bürkner im Keramion.

06.05.00-27.07.00 *Anke Augsburg, Dorothea Dähnck und Barbara Schmidt – Keramikpreisträgerinnen 1997 der Frechener Kulturstiftung*. Keramikmuseum Frechen.

18.08.00-23.08.00 *Keramik aus aller Welt* – AIC 2000 in Frechen. Keramion.

18.08.00-23.08.00 *Keramik aus aller Welt* – AIC 2000 in Frechen. Keramik-Galerie-Bürkner im Keramion.

01.09.00-08.10.00 *Frechener Keramikpreis 2000*. Keramion.

03.09.00-08.10.00 *Keramik an europäischen Hochschulen* – 11 Portraits. Keramik-Galerie-Bürkner im Keramion.

21.10.00-1912.00 *Zeitgenössische Keramik in Frechen 1965-2000 – Das Gefäss!* Keramion.

21.10.00-19.12.00 *Zeitgenössische Keramik in Frechen 1965-2000 – Das Gefäss!*

Keramik-Galerie-Bürkner im Keramion.

Förslöv

Galleri Granberger, Oxelgården 1677, S-260 91 Förslöv. Tlf/fax 46 431 45 11 47.

Gent

Museum voor Sierkunst & Vormgeving, Jan Breydel Straat 5, B-9000 Gent. Web-site: www.design.museum.gent.be.

01.01.00 → *A Dream Becomes a Reality. The Great Vase of Gent*. In the courtyard of the museum stands the largest vase in the world. It was the idea of the Italian Architect Andrea Branzi. He did not intend to create a new form. On the contrary, he was guided by classical antiquity, primarily by the Greeks and by Chinese tradition. The vase is the model for the task of the designer in the new millennium: to create things whose value has nothing more to do with utilitarianism. Museum voor Sierkunst & Vormgeving.

→ 27.02.00 *Dansk Design*. "Dansk Design" provides an overview of Danish Design from the thirties until today and covers the areas of, among others, furniture, tableware, graphic design, industrial design and jewels. Museum voor Sierkunst & Vormgeving.

Göteborg

Röhsska Museet, Vasagatan 37-39, S-400 15 Göteborg. Tlf 00 46 (0)31 61 38 50.

Hamborg

Museum für Kunst und Gewerbe, Steintorplatz 1, D-20099 Hamborg. Tlf (040) 42854 – 2732. Website: www.mkg-hamburg.de

→ 27.02.00 *Jan Bonjes van Beek*. Zum 100. Geburtstag des Keramikers. Museum für Kunst und Gewerbe.

→ 27.02.00 *Tradition und Avantgarde*. Preisträger der Jahresmesse Kunsthandwerk (1949-1999). Museum für Kunst und Gewerbe.

Hohenberg an der Eger

Deutsches Porzellan Museum, Freundschaft 2, D-95691 Hohenberg an der Eger.

Tlf 00 49 (0 92 33) 77 22-0.

→ 23.04.00 *Tischlein deck' dich – puppengeschirr, Puppenküchen und Spielzeug von der Jahrhundertwende bis zur Gegenwart*. Deutsches Porzellan Museum.

05.05.00-02.07.00 *Masahiro Mori*. Deutsches Porzellan Museum.

14.07.00-19.11.00 *Die 90er Jahre*. Deutsches Porzellan Museum.

01.12.00-04.01 *Militaria*. Deutsches Porzellan Museum.

[OBS] 01.04.01-01.11.01 *Vom Historismus zum Jugendstil – Weltausstellung 1851-1910*. Deutsches Porzellan Museum.

Höganäs

Höganäs Museum, Polhemsgatan 1, S-263 37 Höganäs. Tlf (042) 34 13 35.

04.06.00-02.07.00 *6 finska keramiker*. Höganäs Museum.

15.07.00-17.12.00 *Åke Holm 100 år minnesutställning*. Höganäs Museum.

21.10.00-26.11.00 *Lerverk*. Höganäs Museum.

Höhr-Grenzhausen

Keramikmuseum Westerwald. Deutsche Sammlung für historische und zeitgenössische Keramik, Lindenstrasse, D-56203 Höhr-Grenzhausen. Tlf 2624-94601-0. Website: www.keramikmuseum.de

11.03.00-24.04.00 *Claude Champy und Gilbert Portainer*. Trends aus Frankreich. Keramikmuseum Westerwald.

06.05.00-26.05.00 *Gustavo Pereèz: Gefäss*. 21. Gastdozentenausstellung des Instituts für Künstlerische Keramik. Keramikmuseum Westerwald.

13.05.00-25.06.00 *Förderpreis Keramik 2000 der Nassauische Sparkasse*. Die keramische Grossplastik im Freien. Keramikmuseum Westerwald.

03.06.00-04.06.00 *Internationaler Keramikmarkt*. Höhr-Grenzhausen. Website: www.hoehr-grenzhausen.de

26.08.00-05.11.00 *Topaktuell – Technische für Jedermann*. Keramikmuseum Westerwald.

07.10.00-12.11.00 *Angel Garassa Arbeiten in Terracotta*. Keramikmuseum Westerwald.

22.10.00-12.11.00 *Gisela Schmidt-Reuther zum 85. Geburtstag*. Keramikmuseum Westerwald.

Kellinghusen

09.08.00-10.08.00. Töpfermarkt. Kellinghusen. Yderligere oplysninger hos Fremdenverkehrs- og Kulturamt på tlf 0 48 22 - 39 31 eller fax 0 48 22 39 30.

Leeuwarden

Keramikmuseum het Prinsessehof, Grote Kerkstraat 11, NL-8911 DZ Leeuwarden. Tlf 058 21 27 438.

05.03.00-09.04.00 *Marco Paulo Rolla*. The Prince of Leeuwarden. Keramikmuseum het Prinsessehof.

11.03.00-28.05.00 *The Leiden Painter*. Fine Smooth painting on ceramics from Peru, about AD 450. Keramikmuseum het Prinsessehof.

→ 16.04.00 *The ESKAF Pottery Factory*. Eerste Steenwijkse Kunstaardewerkfabriek. Keramikmuseum het Prinsessehof.

Liège

09.06.00-18.06.00 *Eurofire in the land of Liège*. 346 kunstnere fra 32 lande udstiller. Liège. Tlf 00 32 (0) 42 32 86 76. Coulture@prov-Liege.be

London

Victoria & Albert Museum, Cromwell Road, South Kensington, London SW7 2RL, London. Tlf 0171-938 8500. Website: www.vam.ac.uk [Department of Ceramics er på grund af ombygning delvis lukket].

Percival David Foundation of Chinese Art, 53 Gordon Square, London WC1H 0PD. Tlf 020 7387 3909.

Crafts Council Gallery, 44a Pentonville Road, Islington, London N1 9BY. Website: www.craftscouncil.org.uk

Contemporary Ceramics, William Blake House, 7 Marshall Street, London W1V 1LP Tlf 0171 437 7605.

Galerie Besson, 15 Royal Arcade, 28 Old Bond Street, London W1X 3HB. Tlf 0171 – 491 1706. Website: www.galeriebesson.co.uk

Barrett Marsden Gallery, 17-18 Great Sutton Street, London EC4.

→ 25.02.00 *Anne Fløche*. Galerie Besson.

08.03.00-06.04.00 *Claudi Casanovas*. A Mini Retrospective. Galerie Besson.

06.04.00-30.07.00 *Art Nouveau 1890-1914*. Victoria & Albert Museum.

13.04.00-11.05.00 *Elizabeth Fritsch*. New Work. Galeri Besson.

→ 28.05.00 The British Porcelain Industry 1745-1795. Victoria & Albert Museum, Gallery 129.

Mettlach

Keramik-Museum Mettlach, Samlungen Villeroy & Boch, Schloss Ziegelberg, D-66693 Mettlach. Tlf (06864) 81 12 94.

07.04.00-02.07.00 *Tanz in Porzellan*. Figurinen aus dem Postjugendstil aus den Sammlungen den Deutsch Porzellanmuseums Hohenberg an der Eger. Keramik-Museum Mettlach.

26.08.00-26.11.00 *Sehnsucht nach ferne Welten*. Willerooy & Boch und die Weltausstellungen 1851-1900. Keramik-Museum Mettlach.

07.10.00-26.11.00 *Künstlergruppe HOM 4 – Zeitgenössische Malerei und Keramik*. Keramik-Museum Mettlach.

Moskva

State Museum of Ceramics and Kuskova 18th Century Estate, Yunost Street 2, Moscow,

Rusland 111402. Tlf + 7 (095) 370-0150.
Website: www.moscow-guide.ru

München

galeri b15, Baaderstrasse 15, D-80469
München. Tlf 089-2021010.

Narden-Vesting

03.09.00-12.10.00 *Heidi Guthmann Birck*.
Galerie Groll, Turfpoortstraat 36 A-38, NL-
1411 EH Narden-Vesting. + 35 69 43 701.

Oosterbeek

Galerie Amphora, Van Ouderallenstraat 3,
Oosterbeek. Tlf 31 (26) 333-3685.

→ 19.03.00 *Fuguratieve Keramiek*. Udstilling
med Adriana Baarspul og Marja Hooft.
Galerie Amphora.

Paris

September 2000 *Lis Ehrenreich*. Galerie
Ortilles-Fourcat, Rue Quincampoix, 75004
Paris. Tlf 01 – 42 72 11 97.

14.09.00-14.10.00 *Morten Løbner Espersen*.
Clara Scremini Gallery, 99 rue Quincampoix,
75003 Paris. Tlf 48 64 32 42.

Reinbek

15.04.00-29.09.00 *Köpfe*. Særudstilling, der
af danske keramikere - efter det foreliggende -
bl.a. vil omfatte Heidi Guthmann Birck, Mette
Høm, Dorthe Møller, Arne Ranslet, Lene
Regius og Bjørn Wiinblad. Herudover bl.a.
Karel Appel, Carmen Dionyse, Gilbert
Portainer og Ulla Viotti. Sammling Dr. Hans
Thiemann, Schloss Reinbek, Schloss-strasse
5, D-21465 Reinbek. Tlf 040 727 3460.

Rotterdam

Museum Boijmans Van Beuningen,
Museumspark 18-20, NL-3015 CX
Rotterdam. Tlf 00 31 010 44 19 400. Website:
www.boijmans.rotterdam.nl [Museet er
delvist lukket frem til 03.09.00 og derefter
helt lukket indtil 07.04.01].

Selb-Plössberg

Deutsches Porzellan Museum, Abteilung III
und IV, Europäisches Industrimuseum für
Porzellan und Europäisches Museum für
technische Keramik, Bahnhofstrasse 3, D-
95100 Selb-Plössberg. Tlf 09287- 77125.

Skåne

Keramik Veckan i Nordvästra Skåne. Der
bliver efter foreliggende oplysninger desværre
ingen Keramik Veckan i Nordvästra Skåne i
år.

Slesvig

Schleswig-Holsteinische Landesmuseum,
Schloss Gottorf, 24837 Schleswig. Tlf 046
21/813-0. [Permanent udstilling af keramik].

24.09.99-05.11.99 *Triennale des Nord-
deutschen Kunsthandwerks*. Gottorp Slot.

Staufen

Keramikmuseum Staufen, Zweigmuseum des
Badischen Landesmuseum Karlsruhe,
Wettelbrunner Strasse 3, D-79219 Staufen.
Tlf 0761/7 03 22 11

→ 03.03.00 *Manfred Emmenegger-Kanzler:
Raku-Keramik*. Keramikmuseum Staufen.

10.03.00-07.04.00 *Frank Schillo*, Bornheim-
Merten. Keramikmuseum Staufen.

14.04.-20.05.00 *Thematische Ausstellung des
Keramikforums Freiburg*. Keramikmuseum
Staufen.

09.06.00-14.07.00 *Veronika Ellwanger*,
Lenzkirk. Keramikmuseum Staufen.

21.07.00-08.09.00 *Görge Hohlt*, Katzbach-
Rott/Inn. Keramikmuseum Staufen.

15.09.00-30.11.00 *Ellen Schöpf*, Freiburg.
Keramikmuseum Staufen.

Stockholm

Galleri Björnen, Köpmangatan 8, S-111 31
Stockholm. Tlf 00 46 (08) 411 33 24.

19.02.00-08.03.00 *Lis Ehrenreich*. Galleri
Björnen.

08.04.00-26.04.00 *Morten Løbner Espersen*.
Nye arbejder. Galleri Björnen.

Art Nouveau – Symbolisme og Jugendstil i Frankrig

Art Nouveau – Symbolismus und Jugendstil in Frankreich. Særudstilling i Bröhan-Museum, Berlin.

Als musealer Beitrag zur Jahrtausendwende ist die Ausstellung *Art Nouveau – Symbolismus und Jugendstil in Frankreich* zu sehen. Es ist eine Retrospektive zur Kunst um 1900, welche der besonderen Rolle der französischen Kunst Rechnung trägt und ihre innovative Kraft und Ihren künstlerischen Einfluss innerhalb der internationalen Bewegung Art Nouveau oder Jugendstil aufzeigt.

Anhand von ca. 500 Exponaten zeigt die Ausstellung einen umfassenden Überblick zum französischen Symbolismus und Art Nouveau. Mit den Leihgaben, die international aus Museen und Privatsammlungen ausgesucht wurden, können die schon an sich reichhaltigen Bestände dieser Kunstrichtung des Bröhan-Museums in Berlin zu einer einmaligen Gesamtschau zusammengeführt werden: Gemälde, Plastiken, Textilien, Schmuck, Möbel, Bücher, Plakate, Porzellan, Silber, Kunstkeramik, Glaskunst zeigen den Formen- und Materialreichtum der französischen Kunst der letzten Jahrhundertwende. Alle bedeutenden Künstler der Zeit werden mit charakteristischen Arbeiten vorgestellt.

Die Ausstellung gliedert sich in verschiedene Themenbereiche wie Malerei und

Bildhauerkunst des Symbolismus als Wegbereiter der Art Nouveau. Werbung wird Kunst – Toulouse Lautrec und das französische Plakat des Jugendstils. „Art du feu“ – Künstlerkeramik. Hector Guimard und die französische Plakat des Jugendstils. René Lalique – Art Nouveau Schmickkunst. Emile Gallé und die Künstler der Ecole de Nancy. Programmatische Arbeiten aus Galerien „L’Art Nouveau“ und „La Maison Moderne“.

Mit dem französischen Jugendstil „Art Nouveau“, angeregt durch die symbolistische Kunst des ausgehenden 19. Jahrhunderts sowie durch ostasiatische Einflüsse, manifestierte sich eine Kunstrichtung, die wegweisend für die Moderne wurde. Die Vision einer artifiziellen Gegenwelt, einer ästhetischen Verzauberung, zeigt noch heute ihre ungebrochene Faszination.

Bröhan-Museum

Landesmuseum für Jugendstil, Art Deco und Funktionalismus (1889-1939)

Schlossstrasse 1a

D-14059 Berlin (Charlottenburg)

Tlf .: (030) 326 906-00.

Fax: (030) 326 906-26

Periode: 17.03.00 - 02.07.00

Åbningstider: Tirs - søn kl 10.00 – 18.00

Katalog: Art Nouveau. Hrsg. von Renate Ulmer mit 383 Seiten, einführenden Essays, Register, Künstlerbiographien und ca. 500 Farbabbildungen. DM 49,-

Welche Gedanken bewegen einen Keramiker, der sich mit malerisch dekorierten, farbigen Gefässen einen Namen gemacht hat, sich plötzlich dem Thema des menschlichen Kopfes in der Form nichtnaturalistischer Plastiken zuzuwenden? Diese Frage stellte ich Gilbert Portainer, nachdem ich 1971 drei seiner ersten „Köpfe“ bei ihm in Vallauris erworben hatte. In einem Brief vom 30.09.1971 schrieb er mir dazu folgendes:

J'ai commencé ces variations sur le thème des têtes, parcequ'elle est le haut de la page, l'essence, la graine, le summum, elle est le commencement, ensuite tout est permis, et de toutes manières tout était déjà dans la tête.

J'ai choisi ce thème aussi pour la difficulté et par sa simplicité. Fascinant sur le plan de l'architecture ce thème l'est aussi par sa richesse en signes, en diversités d'expression, en symboles.

Enfin j'ai essayé de jouer, tantôt laissant flotter les signes, yeux, nez, bouche la stricte surface du visage, tantôt simplement circonscris les traits organisés, tête mûre, race plate, sphère creusé de nos traits.

Tel le créateur mythique et tout puissant de quelques coups de pouce un homme sort de mes mains; l'art est un miroir et ces visages sont notre image.

In freier Übersetzung: „Ich habe diese Variationen über das Thema der „Köpfe“ begonnen, weil der Kopf das Oberste ist, das Wesentliche, die Wurzel, das Höchste, er ist der Anfang, danach ist alles erlaubt und jedenfalls war alles schon im Kopf. Ich habe das Thema auch gewählt wegen seiner Schwierigkeit und wegen seiner Einfachheit.

Fesselnd als Architektur reizt das Thema auch durch seinen Reichtum an Zeichen, an Symbolen, an Verschiedenheit des Ausdrucks. Schliesslich habe ich zu spielen versucht, indem ich bald die Zeichen, Augen, Nase, Mund auf der Kopf, das platte Gesicht, die von unseren Zügen gefurchte Sphäre.

Wie bei dem mythischen und allmächtigen Schöpfer verlässt ein Mench mit wenigen Griffen geformt meine Hände. Die Kunst ist ein Spiegel und diese Gesichter sind unser Abbild“.

Gibt es eine vergleichbare grundsätzliche und zugleich begeisterte schriftliche Äusserung eines zeitgenössischen Keramikers zum Thema des plastischen Kopfes aus Ton? Sicher hat Portainer mit seinen Köpfen ein Thema angestossen, das seitdem die moderne Keramik nicht mehr losgelassen hat. Dabei gingen ihre Formen von dekorativ-malerischen zu mehr verhaltenen, konstruktiven Gestaltungen über. Vor allem die Maske – bei Portainer in farbig dekorierten Exemplaren vorhanden – und der ihr verwandte Helmkopf nehmen strenge Formen an. Aber daneben erscheint der Kopf in einer Fülle von Variationen, in porträtähnlicher Gestalt, als grossformatige Büste, aber auch oft in ganz untergeordneter Funktion, trotzdem wesentlicher Teil des keramischen Objekts.

Die grosse Zahl von plastischen oder gemalten Darstellungen menschlicher oder tierischer Köpfe in meiner Sammlung hat mich veranlasst, „Köpfe“ zum Hauptthema der Ausstellung 2000 im Schloss Reinbek zu machen. Sie füllten nicht ganz den „Krummspanner“, das historische Dachgeschoss des Schlosses, deshalb habe ich mich entschlossen eine Ergänzung durch andere figürliche Arbeiten vorzunehmen. Sie zeigen menschliche Formen, bei denen der Kopf nicht die wesentliche Rolle spielt oder auch ganz fehlt. Es sind trotzdem Gebilde von vollendeter Harmonie.

Hans Thiemann

Sammlung Dr. Hans Thiemann
Schloss Reinbek
Schloss-strasse 5
D-21465 Reinbek
Tlf 040 727 3460
Særudstilling: *Köpfe*
Periode: 15.04.00-29.09.00
Åbningstider: Ons-søn kl 10.00-17.00

Kataloger og bøger mv udkommet i 1999

Resumé 1966-1999. Heidi Guthmann Birck•Aage Birck. Skulptur•Unika. Af Lisbeth Tolstrup. Borgen, Valby 1999. 112 s. ill. litt. (s 5-6 Modsætningens forbindende kraft. Af Peter-Winfried Bürkner, s 7 Resumé - et overblik undervejs. Af Birgit Jenvold, s 8-47 [Om Heidi Guthmann Birck. Af Lisbeth Tolstrup], s 48-87 [Om Aage Birck. Af Lisbeth Tolstrup] og s 89-102 De store formater. Af Lisbeth Tolstrup). 195 kr.

Resumé 1966-1999. Heidi Guthmann Birck•Aage Birck. Skulptur•Unika. Von Lisbeth Tolstrup. Borgen, Valby 1999. 112 s. ill. litt. (s 5-6 Die verbindene Kraft des Gegensätzlichen. Von Peter-Winfried Bürkner, s 6-7 Resumé – ein Überblick unterwegs. Von Birgit Jenvold, s 8-47 [Über Heidi Guthmann Birck. Von Lisbeth Tolstrup], s 48-87 [Über Aage Birck. Von Lisbeth Tolstrup] og s 89-102 Künstlerische Ausgestaltungen und Projekte. Von Lisbeth Tolstrup). 195 kr.

Roskildekrukkerne. Et monument•En udstilling. Roskilde Kunstforening 1999. 63 s. ill. litt. (s 6-9 Møder. Af Roskilde Kunstforening, s 24 Roskildekrukkerne. Af Henrik Christiansen, s 27-28 Idéen der blev til virkelighed. Af Elsebeth Stryhn, s 31 Junker Kristoffer. Digt af Henrik Nordbrandt, s 32-33 Brød og vin. Af Peter Brandes, s 40-42 På den rette plads. Af Jens Pedersen, s 54-58 Når keramikeren bliver entreprenør. Af Esben Lyngsaa Madsen [Optryk af artikel af samme navn i: "Peter Brandes. Expo 1992. Sevilla". Galerie Moderne, Silkeborg 1992, s 51-94], s 59 Efterskrift. Af Esben Lyngsaa Madsen). 125 kr.

På sporet af den glemte keramiker af Michael Blædel. Antik & Auktion. 4/1999, s 14-19. ill. sign. [Leo Enna, Bodil Westphal Enna og Karen Enna samt Leif Bjørvig og Mogens Lund m.fl.]

Slipware. Contemporary Approaches. By Michael and Victoria Eden. A & C Black [Bedford Row 35, London WC1R 4JH], 1999. 160 s. ill. litt. index. ib. [s 121-122. Jac Hansen – Denmark]. [Teknik]. £ 25.

Gerd [Hiort Petersen] & Hans/Hans [Munck Andersen] & Gerd. Tekst af Hansaage Bøggild [om Gerd Hiort Petersen] og Heinz Spielmann [om Hans Munck Andersen]. Rø 1999. 2 x 24 s [vendebog]. ill. 75 kr.

Bombastisk og fragil skulptør i syntese af John Folke Amstrup. Kunst. 8. årg. 1/1999, s 8-11. ill. [Kasper Holten].

Lifetide. Inge-Lise Koefoed 1959-1999. Det Danske Kunstindustrimuseum, København 1999. 24 s. ill. [dansk og engelsk tekst]. (s 2-3 Lifetide. A retrospective exhibition of Inge-lise Koefoed. Af/by Bodil Busk Laursen og s 16-21 Keramik/Ceramics. Af/by Lene Olesen). 40 kr.

Danmarks første fuglemaler af Hanna Nielsen. [Gennembrudets kvinder]. Antik & Auktion. 1/1999, s 58-61. ill. litt. [Elise Konstantin-Hansen].

Århundredets fineste glaskunstner af Gitte Just. Antik & Auktion. 1/1999, s 70-73. ill. [Nathalie Krebs og Saxbo].

Morten Løbner Espersen. Ribe Kunstmuseum 1999. [16 s.]. ill. (s 1 Forord/Vorwort. Af/von Claus Olsen og s 2-6 Ødelæggelserne og fraværet af den perfekte form/Zerstörungen und Nichtvorhandensein der perfekten Form. Af/von Cecilie Rubow). 30 kr.

Morten Løbner Espersen. [Tekster] af Andreas Brøgger, Morten Løbner Espersen og Christian Yde Frostholm. Rhodos, København 1999. [Kulturministeriets bogserie om unge kunsthåndværkere og designere]. 64 s. ill. (s 6-7 af Christian Yde Frostholm, s 8-31 af Morten Løbner Espersen og s 32-61 Værket i hænderne/Work in hand. Af/by Andreas Brøgger). [dansk og engelsk tekst]. 148 kr.

Form – Transformation 1966-1999. Bodil og Richard Manz. Det danske Kunstindustrimuseum, København 1999. [72 s.]. ill. (s 2-3 og 62 Forord/Foreword. Af/by Bodil Busk Laursen, s 4-9 og 63-67 Af/by Vibeke Woldbye). 50 kr.

Keramikkens væsen af Dorthe Møller.
Helsingør 1999. 40 s. ill. 50 kr.

Lene Regius & Per Weiss. Sjællands
Keramikmuseum, Roskilde 1999 [13 s]. ill.
litt. (s 2 Keramik fra Lejre – med ældgammel
inspiration. Af Ernst Verwohlt, s 3 Lene
Regius. Af John Folke Amstrup og s 9 Per
Weiss. Af John Folke Amstrup). 40 kr.

Jane Reumert. Studio Potter/*Bo Bonfils.*
Designer & Artist. Svaneke 1999. [2 x 18] s.
[vendebog]. ill. (s 3-6 [Jane Reumert]. By
Lars Kaerulf Möller). [Engelsk udgave af
Jane Reumert/Bo Bonfils. Bornholms
Kunstmuseum, Rø 1997].

Karl Schrøder af Birthe Skovholm.
nøglehullet. Nyt fra Lokalhistorisk Arkiv &
Forening i Allerød Kommune. 1/1999, s 3-9.
ill. litt.

Alev Ebüzziya Siesbye by Garth Clark.
Kaleseramik, Istanbul 1999. 147 s. ill. litt.
[engelsk og tyrkisk tekst]. (s 5 af Ibrahim
Bodur, s 7-16 The Pottery of Alev
Siesbye/Alev Ebüzziya Siesbye'nin
Çanaklari. By Garth Clark og s 141-147
Bibliography. By Gunnar Jakobsen).

Jydepotter fra Varde-egnen. Produktion og
handel ca. 1650-1850. Af Mette Guldberg.
Landbohøistorselskab 1999. 297 s. ill. litt.
noter. kilder. 168 kr.

Bornholmsk keramik – Michael Andersen af
Ann Vibeke Knudsen. 2. opl. Bornholms
Museum, Rønne 1999. 32 s. ill. [Tidligere 1.
udgave 1990]. 45 kr.

Medlemsliste [1999]. Danske
kunsthåndværkere. [15 s]. 25 kr.

ung-keramik.dk. Nye værker af 14 unge
danske keramikere. Red. af Lise Seisbøll.
Keramikmuseet Grimmerhus, Middelfart
1999. 12 s. ill. (s 1-4 Ung keramik – i lyst og
nød. Af Lise Seisbøll). [Mette Bjørn, Morten
Cramer, Inger Heebøll, Malene Helbak,
Dorthe Hybel, Kristina Høyer Kristiansen,
Inge-Lise Johnsen, Tina Krabbe, Ann Lilja,
Susanne D. Moeskjær, Else Rasmussen, Tine

Secher, Brita Starcke og Lene Vad Jensen].
30 kr.

Afgang 999. Danmarks Designskole,
København 1999. 83 s. ill. (s 5 Forbilleder. Af
Keld Amundsen og s 11 Produkt. Af Snorre
Stephensen). [Liselotte Frankild, Helle
Hansen, Iben Harboe Christensen og
Charlotte Serup]. 40 kr.

Afgang 1999. Designskolen Kolding. 1999.
[84 s]. ill. (s 4 UK - Introduction/DK -
Introduktion. By/af Birte Sandorff). [Louise
Hindsgavl Bruun-Pedersen, Oscar Niels
Carsrud, Susanne Engelbrecht, Árný Birna
Hilmarsdóttir, Berit Kristensen, Marianne
Nielsen, Inge Kejlberg Tornvig, Gitte Vaaben
Nielsen]. 20 kr.

Kunsthåndværk•Design Biennalen 1999. [3.
Kunsthåndværk•Design Biennale]. Trapholt,
Kolding 1999. 77 s. ill. (s 3-5 Forord/
Foreword. Af/by Eva Bræmer-Jensen, s 6-7
Biennalen 1999/Biennial 1999. Af/by
Udstillingskomitéen, s 8-9 Biennaleprisen
1999/The Biennial Prize for 1999, s 57-64
Det farlige kunsthåndværk/Dangerous crafts.
Af/by Jorunn Veiteberg og s 65-73 Omgang
med ting/Living with things. Af/by Kirsten
Marie Raahauge). [Keramik af Per Ahlmann,
Jeanette List Amstrup, Vibeke Buciek, Jørgen
Falch Christiansen, Gitte Jungersen, Tina
Krabbe, Marie Lassen, Ann Lilja, Ann
Linnemann, Thea Lund-Hansen, Vibeke
Fonnesberg Schmidt, Lone Skov Madsen,
Anette Sloth, Eva Thomsen og Søren
Thygesen]. 75 kr.

Design Lexikon Skandinavien von Bernd
Polster. Dumont, Köln 1999. 384 s. ill. index.
(s 9-11 Schönheit für alle. Von Paola
Antonelli og s 82 og 84-85 Stuhl, Markt und
Identität. Von Bodil Busk Laursen).
[Thorvald Bindsbøll samt Erik Magnussen,
(Bing & Grøndahl); Ole Jensen, Ole Kortzau,
Arnold Krog, Ursula Munch-Petersen,
Magnus Stephensen og Axel Salto (Den
kongelige Porcelainsfabrik) samt Nathalie
Krebs (Saxbo)]. 29,90 DEM.

*Krukmakare och kakelugnsmakare – eldens
gång från fyr till pipa.* Av Tom Möller.
Inledning av Gunilla Lundahl. Raster Förlag,
Stockholm 1999. 311 s. ill. litt. noter. [Hans

Jørgen Knudsen og Mathilde Nielsen]. ca. 457 SEK.

Fransk Art Nouveau keramik i Danmark – fra Kunstindustrimuseets og John Hunovs samlinger/French Art Nouveau Ceramics in Denmark – from the Museum of Decorative Art's and John Hunov's Collections. Vejen Kunstmuseum 1999. 128 s. ill. litt. noter. sign. register. English summaries. (s 5-6 Forord. Af Teresa Nielsen, s 7-16 "La Cité Fleurie", Niels Hansen Jacobsen og den samtidige franske kunstnerkeramik. Af Teresa Nielsen, s 17-24 Samlere skaber samling. Fransk keramik omkring 1900 i Kunstindustrimuseet. Af Marianne Ertberg, s 25-48 Værkfortegnelse, s 49-76 Det danske Kunstindustrimuseums Samling, s 77-102 Birte Inge Christensens og John Hunovs samling, s 103-106 Niels Hansen Jacobsen, s 107-108 [Signeringer], s 109-117 Biografier, s 118-122 Litteratur og s 123-126 English summaries). 150 kr.

Encyclopedia of Marks on American, English, and European Earthenware, Ironstone, and Stoneware (1780-1980). Makers, Marks, and Patterns in Blue and White, Historic Blue, Flow Blue, Mulberry, Romantic Transferware, Tea Leaf, and White Ironstone. By Arnold A. Kowalsky & Dorothy E. Kowalsky. Schiffer Publishing Ltd., Atglen 1999. 688 s. ill. mærker. litt. index. ib. 55 £.

British Studio Potters' Marks by Eric Yates-Owen & Robert Fournier. A & C Black [Bedford Row 35, London WC1R 4JH]. 1999. xii, 660 s. sign. ib. 35 £.

Tableware in Clay from studio and workshop by Karen Ann Wood. The Crowood Press [Ramsbury, Marlborough, Wiltshire SN8 2HR]. 1999. 192 s. ill. litt. index. ib. 20 £.

Europäische Keramik '99. Westerwaldpreis. Keramikmuseum Westerwald, Höhr-Grenzhausen 1999. 156 s. ill. [Danske deltagere var Ane-Katrine von Bülow, Jørgen Hansen, Aase Haugaard og Richard Manz].

køb salg bytte køb salg bytte køb salg bytte køb salg bytte køb salg bytte køb salg

Søges:

Kongstrand's Keramik. Esbjerg 1912. [16 s].

Københavnsk Stentøj hos Bing & Grøndahl. Af Carl Petersen. Kbh. 1912. 16 s.

Kopenhagener Porzellan. Von Arthur Hayden. Leipzig 1913/1924.

Europäische Keramik seit 1950. Von Heinz Spielmann. Christians Verlag, Hamburg 1979.

Jugendstil-Blüten. Bröhan Museum, Berlin 1985.

Tilbydes:

Kongelige Dansk Porcelain. 1775-1884. Af Bredo L. Grandjean. Thanning & Appel, Kbh.

1962. 312. s. ill. litt. sign. ib.

700 kr

Royal Copenhagen. By H.V.F. Winstone. London 1984. 160 s. ill. litt. sign. ib.

300 kr

Den kgl. danske Porcelains Fabrik. Særtryk af Før og Nu. Udg. og Red. af F. Zachariae.

Alfred G. Hassings Forlag, København [1920], s 213-282. ill. ib. *

225 kr

Den Kongelige Porcelainsfabrik og Fajancefabriken Aluminia A/S før og nu. Fortalt af

Xenius Rostock. Kbh 1938. 72 s. ill. fabriksmærker. diagram over fremstillingsprocessen.

250 kr

The Royal Copenhagen Porcelain Manufactory and the Faience Manufactory Aluminia.

past and present. By Xenius Rostock. Cph. 1939. 78 s. ill. Marks. Diagrams. Index of Names.

250 kr

Den kongelige Porcelainsfabrik 1775-1975. Den kongelige Porcelainsfabrik. 1975. 134 s. ill. ib.

300 kr

A/S P. Ipsens Enke 1843-1943. 100 Aar. 30 s. ill. ib.

175 kr

Kähler-Keramik gennem 100 Aar. Af Jens Thirslund. Kbh. 1939. 36 s + 56 s med illustrationer. *

425 kr

Saxbo Stentøj. Ved Viggo Sten Møller. Dansk Brugskunst 5. Kbh. 1961. 51 s. ill.

250 kr

Skulle du være interesseret i én eller flere af ovennævnte titler eller nogle af dem, der var med på den omfattende liste, der blev bragt i "keramiske noter 9/99", herunder også om keramisk teknik (hvoraf flere stadig fås) eller du søger noget, som ikke har været med på listen eller du har én eller flere af de søgte titler, som du vil skille dig af med, så kontakt venligst Gunnar Jakobsen på telefon 38 86 11 51.

Flere af titlerne, der anmeldes i dette nummer af *keramiske noter* er engelske udgivelser, hvilket falder meget naturligt, da der udkommer fantastisk mange spændende bøger om keramik i England – både om at lave keramik, men også bøger om enkelte keramikere og værksteder.

Hvor finder man et godt udvalg af disse bøger? Der er flere steder i London, hvor udvalget er stort. Her skal i prioriteret orden nævnes:

Foyles, 119 Charring Cross Road
Dillons Art Book Shop, 8 Long Acre
Crafts Council, 44a Pentonville Road
Contemporary Ceramics, 7 Marshall Street.

Skulle nogen have fundet andre gode steder, så hører redaktøren gerne herom.

Who's Who in Contemporary Ceramic Arts.
A Comprehensive Bio-Bibliographical Guide to Austria – Germany – Switzerland. Joachim Waldrich Verlag, Belgradstrasse 9, D-80796 München. 1996. XII, 836 s. ib. 398 DM.

Who's Who omfatter såvel nulevende som adskillige afdøde tyske, schweiziske og østrigske keramikere, der har været aktive efter 1945 og udøvet betydelig indflydelse på efterfølgende generationer.

De biografiske oplysninger om den enkelte omfatter oplysninger om Address, Studies, Work, Teaching, Symposiums, Memberships, Awards, Commissions, Collections, Exhibitions og Bibliography mv.

Værket er blevet til på basis af en gennemgang af mere end 600 forskellige tidsskriftrækker samt mere end 1.300 bøger og kataloger. Derudover har man henvendt sig til en række museer og gallerier om dokumentation af såvel tidligere som løbende udstillinger.

Forinden udgivelsen har de enkelte keramikere været konfronteret med indsamlede oplysninger, og det har således været muligt at korrigere og supplere med manglende oplysninger. Værket er således særdeles veldokumenteret.

Alle disse uendelig mange enkeltoplysninger er lagt ind på en database, der omfatter mere end 5.000 navne, hvorom der for en stor dels vedkommende kun foreligger brudstykkevis information og derfor ikke inkluderet i den trykte ”keramisk biografisk leksikon”, som omfatter mere end 2.000 keramikere.

Who's Who er den eneste samlede omfattende biografiske dokumentation af efterkrigstidens tyske, schweiziske og østrigske keramik. Der foreligger således med dette værk et uomgængeligt og meget imponerende stykke biografisk og bibliografisk værktøj, som er uundværligt, hvis man beskæftiger sig med keramikken i disse lande.

Anmelderen er bekendt med, at et tilsvarende værk om specielt de danske keramikere er under udarbejdelse, men desværre ser det ikke umiddelbart ud til at dette bind vil udkomme foreløbigt, da ”Dansk Keramisk Bibliografi 1880-1998” efter udgiverens opfattelse vil lægge en dæmper på efterspørgslen og det dermed ikke økonomisk vil kunne løbe rundt. Det er dog anmelderens opfattelse, at de på udmærket vis vil supplere hinanden, så lad os derfor håbe, at vi inden alt for længe ser dette væsentlige materiale publiceret eller, såfremt dette ikke er muligt, tilgængeliggjort i elektronisk form.

keramiske noter 9/99 bragte en større anmeldelse af to internationale fabriksmærke- og signaturbøger. Her følges så op med yderligere to anmeldelser af dette for samlere og museer så vigtige hjælpemiddel.

Encyclopedia of Marks on American, English, and European Earthenware, Ironstone, and Stoneware (1780-1980).
Makers, Marks, and Patterns in Blue and White, Historic Blue, Flow Blue, Mulberry, Romantic Transfer-ware, Tea Leaf, and White Ironstone. By Arnold A. Kowalsky & Dorothy E. Kowalsky. Schiffer Publishing Ltd., 4880 Lower Valley Rd., Atglen PA 19310, U.S.A. 1999. 688 s. ill. mærker. litt. ordforklaringer. registre. indb. 55 £.

Encyklopædien er opdelt med en afdeling for Amerika [U.S.A. og Canada], én for England og én for [resten af] Europa [med virksomheder fra Belgien, Frankrig, Holland, Portugal, Rusland, Tjekkoslaviet, Tyskland og Sverige]. Inden for de enkelte afdelinger er opdelingen alfabetisk efter virksomhedsnavn, hvorfor det – uanset særdeles omfattende registre med mange og nyttige indgange – ikke er muligt som i *Keramikmarken-Lexikon* (Arnoldsche, München - 1994) at tage udgangspunkt i mærket, hvad der ellers kan være en særdeles praktisk indgangsnøgle, når man står med et stykke keramik i hånden og er uden forhåndsviden. Til gengæld får man så godt som alt vedrørende den enkelte virksomhed på samme sted, det gælder såvel historie som mærker og litteraturhenvisninger.

De amerikanske og engelske virksomheder er meget grundig behandlet, mens kun få virksomheder fra de øvrige europæiske lande har fundet vej til værket og ingen danske.

Encyklopædien er blevet til efter grundig research med mange telefonsamtaler over Atlanten, bl.a. med Geoffrey A. Godden, hvis standardværker om engelsk keramik, *Encyclopaedia of British Porcelain Manufacturers* og *Encyclopaedia of British Pottery and Porcelain Marks*, specielt sidstnævnte, af Kowalskys betragtes som værende bibelen for engelske keramikmærker.

Alt i alt må encyklopædien siges at være en guldgrube af oplysninger og et særdeles nyttigt arbejdsredskab.

Udgiveren Schiffer Publishing, har bl.a. specialiseret sig i bøger om "Antiques, Collectibles & Design" og har et imponerende udvalg inden for næsten alle områder. Bøgerne er skrevet af specialister, såvel museumsfolk som samlere og er rigt illustrerede.

I forlagets særdeles omfattende efterårs-katalog for 1999, der er på 112 sider og som også er tilgængelig på internettet på www.schifferbooks.com, er der 91 titler om keramik, 42 om glas, to om proptrækkere, én om Zippo-lightere, én om Omega-ure, én om Rolex-ure samt uendelig mange titler om mere eller mindre specielle emner. Om danske "collectibles" er der én om "Royal

Copenhagen Porcelain – Animals and Figurines" af Robert J. Heritage [1997] og én om "Georg Jensen – A Tradition of Splendid Silver" af Janet Drucker [1997]. Bøger og kataloger leveres af Bushwood Books, 6 Marksbury Avenue, Kew Gardens, Surrey TW9 4JF, England.

British Studio Potters' Marks by Eric Yates-Owen & Robert Fournier. A & C Black, Bedford Row 35, London WC1R 4JH. 1999. xii, 660 s. sign. indb. 35 £.

Eric Yates-Owen og Robert Fournier har med *British Studio Potters' Marks* skabt en enestående signatur- og mærkebog for det 20. århundredes britiske keramik – et nyt standardværk er skabt.

Kriterierne for optagelse i dette opslagværk har været, at keramikeren:

- har eller er/har været tilknyttet et keramisk værksted [studio or workshop] i det 20. århundrede og
- egenhændigt former og brænder sine arbejder.

Bogen er opdelt i en alfabetisk del, som er på 509 sider og har efternavnet/værkstedets navn som indgangsnøgle; mens signaturens/mærkets udseende er indgangsnøglen i anden del, som er på 149 sider.

Den alfabetiske del medtager for hver indførsel keramikeren fulde navn, i et vist omfang fødselsår og dødsår, tidligere og nuværende adresser, en beskrivelse af keramikeren arbejdsmetoder og produkter samt eventuelle signaturer/mærker.

Afhængigt af signaturens eller mærkets udformning er der flere indgangsnøgler til den enkelte keramikere eller værksted. Der findes bl.a. indgangsnøgler baseret på illustrationer, såsom mærker, hvori der indgår afbildninger af "creatures" (pattedyr, fugle, fisk og insekter), monogrammer (enkelte bogstaver og initialer samt monogrammer mv) og "signs" (fx både, skibe, ankre, bygninger, broer, kort, blomster osv).

Det er jo altid spændende at se, om der er relationer til Danmark og her er umiddelbart

fundet nogle stykker. Af danske, der har arbejdet i St. Ives hos Bernhard Leach er medtaget Gutte Eriksen og Anna Kjærsgaard. Herudover er der Hanne Carlsen, gift Westergaard, Agnete Høy og Signe Kolding som har taget fast ophold i England.

Enkelte engelske keramikere som Ian Godfrey og Poh Chap Yeap samt i en kortere periode Elizabeth Fritsch og Jacqueline Poncelet hos Bing & Grøndahl har været trækfugle i Danmark. Dertil kommer så John og Judy Gibson, som nu bor og arbejder på Bornholm.

At Gutte Eriksen og Anna Kjærsgaard er kommet med, selv om de kun har arbejdet i St. Ives en kortere periode, må tages til indtægt for forfatterens grundighed også selv om der vil være mulighed for at supplere med yderligere oplysninger.

Dog har jeg forgæves ledt efter Tony Birks, som efter en årrække med galleri og forlag i Sherborne samt forfatter til en række bøger om bl.a. Lucie Rie og Hans Coper nu igen er udøvende keramikere på fuld kraft.

Funktionaliteten og dermed brugervenligheden for et opslagværk af denne art er meget væsentlig og jeg skal derfor give bogens layout et par ord med på vejen.

Overskueligheden og dermed brugervenligheden hæmmes af, at efternavnet, der er indgangsnøglen i den alfabetiske del, er trykt med halvfede versaler samtidigt med at disse i stort omfang typografisk konkurrerer med en hel del af signaturerne. Bemærkningen gælder til en vis grad også for den anvendte skrift i henvisningerne fra signatur/mærkedelen til den alfabetiske del.

Det ville i øvrigt have været en hjælp med levende kolumnetitler, specielt i signatur/mærkedelen, så man lettere ville kunne finde og se, hvad den enkelte side indeholder. Nu skal man se i indholdsfortegnelsen for at finde frem til den ønskede signatur/mærketype.

Disse skønhedsfejl skal dog ikke forklejne den store indsats og betydningen af dette opslagsværk, som for såvel museer som samlere og biblioteker vil være et uundværligt redskab til identificering af keramiske

genstande og som forhåbentlig vil blive udbygget, så manglende oplysninger og signaturer vil blive tilføjet og eventuelle fejl rettet i kommende udgaver.

The Paris salons 1895-1914. [Volume IV:] Ceramics & Glass. By Alastair Duncan. Antique Collectors' Club, 5 Church Street, Woodbridge, Suffolk IP12 1DS. 1998. 463 s. index. indb. 49,50 £.

De første tre bind af denne monumentale serie omhandler smykker (1-2) og møbler (3); det fjerde keramik og glas, mens efterfølgende bind vil dække emner som skulptur, bogbind, læderarbejder og tekstiler.

Serien vil, når den er afsluttet, med et meget omfattende billedmateriale udgøre en væsentlig og ikke mindst umiddelbar tilgængelig billedkilde til Paris-salonernes udstillinger. Således er der i bindet med keramik og glas tæt ved 950 fotos med keramiske arbejder og mere end 300 med glas, hvoraf de fleste viser flere genstande.

Bindet om keramik og glas indledes med et historisk overblik over tidens store mestre og deres værker – specielt de franske – illustreret med mange nyoptagne farvefotos af udvalgte værker.

I bindet savnes dog en generel indledning med angivelse af forudsætningerne for værket, idet mange formentlig alene vil købe det/de bind, som har deres interesse.

Herefter følger i alfabetisk orden efter kunstner gengivelser af keramik og glas fra salonernes udstillinger. Billedkvaliteten er – udgangsmaterialet taget i betragtning – i det store og hele rimelig god.

Periodens franske keramik er fint dokumenteret med gengivelser af arbejder af Ernest Chaplet, Pierre-Adrien Dalpayrat, Auguste Delaherche m.fl., hvoraf mange var repræsenteret på den spændende udstilling i Vejen Kunstmuseum i 1999 med "Fransk Art Nouveau keramik i Danmark". Dertil kommer så porcelæn fra Manufacture Nationale de Sèvres og en del udenlandske virksomheder blandet med fornemme glasmagere som Daum

Frères, Émile Gallé og René Lalique. Således finder man mange af periodens store kunstnere, designere og kunsthåndværkere samt kunstindustrielle virksomheder repræsenteret i bindet.

Danmark er i bindet repræsenteret med porcelæn fra Bing & Grøndahl og Den kongelige Porcelainsfabrik. Derudover er der arbejder af Niels Hansen Jacobsen [der er blevet til Niels Hans-Jacobsen].

Niels Hansen Jacobsen var i 1898 med på udstillingen i La Société Nationale des Beaux-Arts og der gengives to fotos, som Alastair Duncan har kunnet tidsfæste til 1898. Desværre er der ingen kildeangivelser; men det ene foto findes i artiklen "Les Arts du Feu" (Salons de 1898) af Émile Molinier [Art et Décoration. Tome III. 2. årg. 6/1898].

Fra Verdensudstillingen i 1900 er der fotos af porcelæn fra Bing & Grøndahl og Den kongelige Porcelainsfabrik. Derudover er der porcelæn fra 1903 fra Bing & Grøndahl forhandlet af La Maison Moderne.

For fabrikernes vedkommende savnes med en enkelt udtagelse navnene på de kunstnere og keramikere, der har stået for udførelsen af genstandene, selv om der især for arbejderne fra Verdensudstillingen ville have været muligt at identificere kunstneren eller designeren bag dem.

Den kongelige Porcelainsfabrik var under Verdensudstillingen repræsenteret med arbejder af Valdemar Engelhardt, Vilhelm Th. Fischer, Gerhard Heilmann, Marianne Høst, Oluf Jensen, Arnold Krog, C.F. Liisberg, Jenny Meyer, Carl Mortensen, Bertha Nathanielsen, Gotfred Rode, Anna Smidth og Stephan Ussing, mens Bing & Grøndahl viste arbejder af bl.a. Elisabeth Drewes [Kofoed], Fanny Garde, Jo Hahn-Jensen [Jo Hahn Locher], F.A. Hallin, Svend Hammershøi, Effie Hegermann-Lindencrone, Ingeborg Plockross [Irminger], Hans Kofoed, Axel Locher, Niels Nielsen, Elias Petersen, E. Resen Steenstrup, Siegfried Wagner og J.F. Willumsen.

Fra Bing & Grøndahl kan umiddelbart identificeres arbejder af Fanny Garde, Effie

Hegermann-Lindencrone og Axel Locher, idet 7 ud af de 13 arbejder, der er vist fra Verdensudstillingen, er gengivet og kunstnerne identificeret i artiklen "Danske kunstindustrielle Arbejder paa Verdensudstillingen i Paris" af Ch. A. Been [Tidsskrift for Industri. 1. årg. 1900, s 25-34]. I denne artikel er der yderligere gengivet arbejder af Elisabeth Drewes Kofoed, Svend Hammershøi, Ingeborg Plockross Irminger, Hans Kofoed, Jo Hahn Locher, Elias Petersen og Siegfried Wagner, som ikke er gengivet i "The Paris salons 1895-1914".

Af væsentlige udenlandske kilder til Verdensudstillingen som kunne have udvidet billedmaterialet og anvendt ved identificeringen af kunstnerne må nævnes artiklen "Dänemark auf der Weltausstellung" af Julius Meier-Graefe [Die Kunst. Monatshefte für Freie und angewandte Kunst. 2. Bd. 3. årg. 1900, s 426-436].

Det vil efter al sandsynlighed være muligt at finde kunstnerne bag alle de i værket viste danske arbejder samt endnu flere arbejder fra Bing & Grøndahl, som med sikkerhed har været vist på Verdensudstillingen. Tilsvarende bemærkninger gælder også for Den kongelige Porcelainsfabrik, hvor der fra Verdensudstillingen kun er vist 11 arbejder.

Udstillingskatalogerne fra Bing & Grøndahls og Den kongelige Porcelainsfabriks deltagelse i Verdensudstillingen findes i Kunstindustri-museets Bibliotek. Desværre har det ikke været muligt at konsultere Royal Copenhagens bibliotek, som nu snart længe har befundet sig i nedpakket stand.

Nu da jeg er i gang med mangleterne, så savnes der også gengivelser af arbejder fra Herm. A. Kähler (med bl.a. Karl Hansen Reistrups "Ørnefrise", erhvervet af Sèvres-museet) og P. Ipsens Enke (med bl.a. J.F. Willumsens "Pottemagervase", erhvervet af Davids Samling) samt makkerparret Georg Jensen og Joachim Petersen [Chr. Joachim] (tildelt Mention Honorables), som også deltog i Verdensudstillingen. Her kan specielt henvises til artiklen "Dansk Kunst-Haandværk paa Verdensudstillingen" af Erik Schiødte [Kunst. Organ for Dansk Kunst og Kunsthaandværk. 2. årg. 1900, hf 1 og 2, s (5-28)].

Uagtet disse bemærkninger er *The Paris salons 1895-1914* – trods alt – et væsentlig bidrag til en billedokumentation af Paris-salonernes udstillinger og dermed periodens kunsthåndværk og kunstindustri, også selv om værket ikke er altomfattende.

Adrien Dalpayrat. 1844-1910. Französische Jugendstil-Keramik/Céramique française de l'Art Nouveau. Kunst aus dem Feuer/Art du feu. Von/Par Horst Makus u.a. Arnoldsche Verlagsanstalt GmbH, Senefeldstrasse 8, D-70178 Stuttgart. 1998. 232 s. 296 fotos, heraf 187 i farve. litt. index. sign. [Tysk og fransk tekst]. indb. 98 DM.

Denne bog er en sand fryd for øjet og bekræfter til fulde det indtryk man fik af Adrien Dalpayrat på udstillingen på Vejen Kunstmuseum sommeren 1999 med ”Fransk Art Nouveau keramik i Danmark”. Dertil kommer så, at det er den første samlede større fremstilling om hans liv og værk og absolut et must, hvis man interesserer sig for fransk keramik omkring århundredskiftet og Adrien Dalpayrat i særdeleshed.

Adrien Dalpayrat er en af de mest betydelige art nouveau keramikere, hvis ry især beror på farverigdommen i hans uforlignelige glasurer, bl.a. den specielle rødflammede kobberholdige stentøjsglasur ”rouge Dalpayrat”. Dertil kommer så hans formsprog, som genspejler forskellige stilistiske tendenser.

Dalpayrat hat es verstanden, dem widerspenstigen Material Steinzeug eine unvergleichliche Weichheit und Anmut zu geben; er hat es mit kräftigen Farben überzogen, die den Schimmer edler Steine und die kräftige Leuchtkraft kostbarer Metalle haben. Seine geflammten Steinzeuge sind ein Wohltat und eine Freude für die Augen. – Dank einer gründlichen Erfahrung und einer Meisterschaft, die an Zauberei grenzt, geht Dalpayrat fast immer siegreich hervor aus den erschreckenden, rätselhaften Kämpfen des Keramikers mit den widerspenstigen Substanzen mit der Masse und den Glasuren, mit den Launen des Brandes und den Zufällen des Feuers.

Der gengives mere end 150 fantastiske keramiske værker af Adrien Dalpayrat, hans familie og værksted, men også resulaterne af hans påvirkning af andre keramikere vises.

Horst Makus leverer de væsentligste bidrag til bogen med afsnit som ”Die Familie Dalpayrat” om Dalpayrat og hans familie med korte biografier; ”Partner, Mitarbeiter, Künstler” med korte biografier; ”Ausstellungen und Salons – Galerien und Handelshäuser”; ”Das Genre Dalpayrat” med korte biografier over keramikere (Auguste Delaherche m.fl.) med stentøjsarbejder, der stilistisk har meget tilfælles med Dalpayrat samt afsnittet ”Datierung und Signaturen”.

Bogen giver således et godt indblik i periodens franske art nouveau keramik, Dalpayrat og familie samt partnere, medarbejdere og kunstnere som billedhuggeren Alphonse Voisin-Delacroix med hvem han havde værksted i Bourg-la-Reine fra 1889 og frem til dennes død i 1893.

Dalpayrat leverede stentøj efter tegninger af forskellige billedhuggere til Julius Meier-Graefes forretning ”La Maison Moderne” samt Siegfried Bings forretning ”L'Art Nouveau” i Paris udover at sælge fra eget værksted og butik i Paris.

Bogen giver et kort men godt samlet overblik over udstillingernes Paris med sine ”Salons” og ”Galleries” samt handelshuse omkring århundredskiftet, hvad man savnede i *The Paris salons 1895-1914*.

Man får således en samlet beskrivelse af salonerne ”Exposition Nationale du Travail”, ”Société des Artistes Français”, ”Société des Artistes Décorateurs”, ”Société du Salon d'Automne”, ”Société Nationale des Beaux-Arts”, ”Union Centrale des Arts Décoratifs” og Verdensudstillingerne samt gallerierne ”A la Paix”, ”A l'Escalier de Cristal”, ”Au Bon Marché”, ”La Maison Moderne” [Julius Meier-Graefe], ”L'Art Nouveau” [Siegfried Bing], ”Le Grand Dépôt” og ”Maison Arnould”.

Et andet spændende afsnit leveres af Jean Girel om ”Das Rouge Dalpayrat und die Geheimnisse des Kupfers” med mange flot fotograferede detailfotos, som viser farverigdommen i hans utroligt smukke glasurer, som også fremgår af det store katalogafsnit.

Adrien Dalpayrat sluttede sin keramiske karriere i 1906 for at vende hjem til fødebyen Limoges, hvor han helligede sig oliemaleriet frem til sin død i 1910.

Tableware in Clay from studio and workshop by Karen Ann Wood. Crowood Press, Ramsbury, Marlborough, Wiltshire SN8 2HR. 1999. 192 s. ill. litt. index. indb. 20 £.

Karen Ann Wood indleder sin bog om *Tableware in Clay* med en beskrivelse af karakteristika for lertøj, stentøj og porcelæn med hensyn til anvendte lertyper, brænding og glasurer, såvel bly- som tinglasurer, askeglasurer samt salt- og sodaglasurer.

Herefter gennemgås den historiske udvikling lige fra de tidlige pottemagerarbejder frem til de mere industrielt fremstillede varer med Staffordshire og Wedgwood, som de mest kendte engelske fabrikker for at slutte med det 20. århundredes berømte engelske keramikere og værksteder med Bernhard Leach og St Ives samt Lucie Rie, som de mest fremtrædende.

Der er eksempler på mange forskellige former for "tableware" som skåle, kander, drikkekrus og kopper, fade, tallerkener, te- og kaffekander samt krukker til forskellige formål som salt, peber, olie og eddike, sennep, sukker, honning, pickles, smør, ost og sovsekander. I forbindelse med den enkelte form kommer forfatteren ind på såvel fremstillingsmåde som problemer forbundet hermed. Eksemplerne tæller fortrinsvis arbejder af engelske keramikere; men også enkelte keramikere fra andre lande har fundet vej til denne bog, dog ingen danske.

Et fantastisk spændende afsnit viser de mange forskellige former, glasurer og dekorationer, som spænder lige fra det klassisk stilrene til mere fantasifulde former. Dekorationerne varierer fra det subtile over fantasifuldt dekorerede arbejder til decideret kitch, hvilket der er med til at give et bredt billede af brugskeramikens mangfoldige udtryk.

Således vises der arbejder af Richard Batterham [askeglasurer] og Jane Hamlyn [saltglasurer] – begge kendte fra udstillinger i København. Blandt mine favoritter udover

øvrigt nævnte keramikere og værksteder er Anna Lambert, hvis dekorerede arbejder er meget fine og forfriskende.

Afsnittet "Potters at Work" bringer os bl.a. til Muchelney Pottery i Somerset, hvor vi ser John Leach og hans kone Lizzie samt deres mangeårige medarbejder Nick Rees i arbejde; men Karen Ann Wood bringer os også til andre værksteder, hvor der vises eksempler på fremstillingsprocessen, således Winchcombe Pottery, hvor vi ser Ray Finch og Fergus Wessel ved pottemagerhjulet.

Intet under, at jeg faldt for *Tableware in Clay*, da jeg fandt den hos Dillons i London sidste sommer. Tilsvarende gælder bogen om *Winchcombe Pottery*, hvorfra vi lige havde købt en lille skål i *Contemporary Ceramics*.

Winchcombe Pottery. The Cardew-Finch Tradition. By Ron Wheeler. Introduction by David Whiting. Catalogue by Helen Brown. White Cockade Publishing, 71 Lonsdale Road, Oxford OX2 7ES in association with Cheltenham Art Gallery and Museums. 1998. 168 s. ill. litt. index. mærker og signaturer. indb. 25 £.

Ron Wheeler gennemgår Winchcombe Pottery's historie lige fra "Beckett's Pottery's" etablering og frem til i dag. Hertil kommer så en kronologisk oversigt over personer og begivenheder, en udstillingsoversigt, et katalog til udstillingen, hvortil bogen blev udgivet samt keramikermærker og levnedbeskrivelser for de mange, som gennem tiden har arbejdet på Winchcombe Pottery. Den historiske del er illustreret med en række fine sort/hvide fotos, der viser arbejdet på Winchcombe Pottery; mens katalogdelen er illustreret med en række illustrative farvefotos af såvel standardvarer til husholdningsbrug som de mere individuelt fremstillede ting.

Beckett-familien ejede og drev "Greet Pottery" fra starten af det 19. århundrede og frem til mangelen på kul gjorde sig gældende i begyndelsen af det 20. århundrede og tvang det til lukning.

Andre havde måske fundet frem til pottemageriet og igen taget det i brug; men det

var Michael Cardew (1901-1983), som i 1926 genåbnede det under navnet ”Winchcombe Pottery” og det var hans beslutsomhed, kunnen og inspiration, som fik det til at løbe rundt i de tidlige år og gjorde det til noget specielt.

Michael Cardew havde været Leaches første elev og havde suget til sig af den specielle atmosfære, som herskede i St Ives, idet han udviklede sine egne idéer, som han satte i værk ved overtagelsen af Winchcombe Pottery, hvor han genoptog stedets tradition med fremstilling af lertøj til husholdningen.

I 1936 henvendte Ray Finch sig om ansættelse i pottemageriet; men blev af Michael Cardew rådet til at få nogen erfaring, hvorefter han i et år arbejdede i Pottery Department på Central School of Art i London for i 1936 at starte i Winchcombe Pottery.

Michael Cardew was an amazing inspiration, dynamic and full of ideas and talk, but it was Ray Finch's integrity, common sense and steady application that turned Winchcombe into a successful pottery

I 1939 da Michael Cardew flyttede til Cornwall overlod han Winchcombe Pottery til Ray Finch, som i 1946 overtog pottemageriet. Ray Finch fortsatte som hidtil, idet han dog efterhånden forlod lertøjet til fordel for stentøjet.

De resultater, som Ray Finch og hans folk opnåede, er baseret på idealer udformet af Bernhard Leach og Michael Cardew.

Finch has kept the Winchcombe Pottery running for nearly 40 years. Its basic product has remained much the same – well-designed, well-crafted tableware. Finch was responsible for developing Cardew's wood-fired earthenware into a more practical stoneware product, which has gained much popular success. His tableware, together with that of St Ives, set the standards for standard-ware potters round the country.

[British Studio Pottery. By Oliver Watson, Phaidon 1990].

Winchcombe Pottery har altid taget godt imod studerende og pottemagere, der ville lære mere om faget. Winchcombe Pottery gav dem mulighed for at trives og blomstre, mens det faste personale fortsatte med at fremstille

standardvarer af vedvarende høj kvalitet lige såvel som unikating af stor skønhed.

With its strong team ethos, Winchcombe has been a magnet to generations of potters, some now very well known, who came to train there and were touched by its values.

Spørgsmålet er så, om denne tradition har en fremtid? Leach-traditionen er især i de seneste årtier i England og i mange andre lande blevet udfordret. Diskussionen står mellem det funktionelle og det skulpturelle i keramikken. Studerende har søgt nye stilarter for at erstatte og forbedre de traditionelle former, som Leach, Cardew, Finch og ligesindede står for og elskede højt. Resultatet er dog mere blevet en udforskning af keramikken som kunstart end som håndværk.

Mange keramikere nærer dyb beundring for Ray Finch og Winchcombe Pottery, men én ting er de uenig i og det er prispolitikken. Winchcombe Potters priser har gennem årene og er fortsat væsentlig lavere end andres for keramik af en tilsvarende standard. Denne linie er både for Ray Finch og hans søn Mike, som nu driver Winchcombe Pottery, uden for al diskussion.

Winchcombe Potters fine brugsting kan som tidligere nævnt bl.a. erhverves i Contemporary Ceramics i Marshall Street 7 i London og til rimelige priser trods pundkursens højde.

Det er en absolut anbefalelsesværdig bog om Winchcombe Pottery, som er fuld på højde med det mere berømte St Ives.

Colour in Clay by Jane Waller. The Crowood Press, Ramsbury, Marlborough, Wiltshire SN8 2HR. 1998. 160 s. ill. index. indb. 25 £.

Colour in Clay henvender sig først og fremmest til keramikere, men også til andre med et grundlæggende kendskab til keramisk teknik, som vil vide mere om indfarvning af ler eller som vil hente inspiration.

Colour in Clay kan dog også bare nydes som fryd for øjet, da den er gennemillustreret i farve og viser ypperlige arbejder. Bogen gengiver værker af knap 50 keramikere fra USA og Europa, heriblandt Tove Anderberg,

Hans Munck Andersen og Inger Rokkjær fra Danmark. Af andre fremtrædende keramikere kan nævnes Claudi Casanovas, Jennifer Lee og Lucie Rie.

Bogen indledes med en grundig introduktion til indfarvning af ler illustreret med citater og eksempler på recepter af de mange keramikere, der har medvirket til at gøre bogen så vellykket, som den er blevet.

De enkelte keramikere beskriver med Jane Waller som formidler deres arbejdsmetoder og -processer, idéer og inspirationskilder.

Jeg skal her bringe et par citater fra bogen. Tove Anderberg siger om arbejdet med glasurer:

Much of my work has been a long passage through the magical world of the glaze. One is close to the occult and alchemy when concentrating on the firing of glazes. I am deeply absorbed in the process. I quite forget myself, and wander around amongst the buckets, ashes and liquids like a witch, quite filthy dirty.

Inger Rokkjær siger om at lave keramik:

If you can bake a good loaf you can also feel what needs to go into your clay, slip or glaze" og "I always work slightly "haphazardly", and am not much of a theorist.

Forfatteren Jane Waller er keramik og ved, hvad hun skriver om, og hun har lagt et stort arbejde i denne særdeles anbefalelsesværdige smukke og spændende bog om arbejdet med *Colour in Clay*.

Slipware. Contemporary Approaches. By Michael and Victoria Eden. A & C Black, Bedford Row 35, London WC1R 4JH. 1999. 160 s. ill. litt. index. indb. 25 £.

Slip is a kind of clay slurry or paste that often holds colour in it and is applied wet to the surface of bisque-ware ceramic before this is fired.

Slipware er primært tænkt som inspirationskilde for keramikere, men henvender sig også til andre med interesse for nutidig keramik.

Slipware følger genrens opbygning, idet den dog kun har en meget kortfattet historisk

indledning, inden man går over til at behandle de godt 50 udvalgte keramikere og deres arbejde med begitning, som der vises mange eksempler på. Keramikere er fortrinsvis fra Storbritannien, Frankrig og USA samt Ungarn; men enkelte er også kommet med fra Holland, Tyskland, Norge, Danmark, Canada og Australien. Hertil kommer så en enkelt fabrik i Frankrig og en landsby i Ungarn.

Jac Hansen er enlig dansker i dette internationale selskab, hvor han sagtens kan hævde sig, desværre yder fotoene ham ikke fuld retfærdighed, da optagelserne er alt for slørede og mørke.

Om Jac Hansen skriver Michael and Victoria Eden følgende:

Folk tales, observations, experiences and events throughout his life are expressed almost unconsciously in his work. His inspiration is the synthesis of these sources, and his pots would tell many stories if only they could speak. Humour is important to Hansen, for the sake of pure pleasure, and to give his pots greater accessibility.

Blandt forlagets tæt ved 50 udgivelser om keramik som stadig fås, vil jeg udover standardværket "*British Studio Potters' Marks*" specielt fremhæve to meget fine udgivelser nemlig "*Salt-Glaze Ceramics. An International Perspective*" af Janet Mansfield [1991], som bl.a. viser arbejder af Heidi Guthmann Birck og Aage Birck, Hans og Birgitte Börjeson samt Bente Hansen samt "*Raku. A Review of Contemporary Work*" af Tim Andrews [1994], hvor der bl.a. vises arbejder af Inger Rokkjær. Nævnes bør også "*Ceramic Form. Design & Decoration*" af Peter Lane [1998] anmeldt i keramiske noter 9/99 samt "*Pottery. A complete guide*" af Tony Birks [1993] og "*Pottery Decoration. Contemporary approaches*" af John Gibson [1987], ja og sådan kan man fortsætte!

A & C Black har udgivet et specialkatalog "*Ceramics & Glass 2000*", som fås ved henvendelse til A & C Black, PO Box 19, Huntingdon, Cambs, PE19 3SF eller sales@acblackdist.co.uk, hvorfra bøgerne også kan bestilles.

Gunnar Jakobsen

Den kongelige Porcelainsfabrik

Den kongelige Porcelainsfabrik fejrer i år 225-året for grundlæggelsen i 1775 af den virksomhed, der senere blev til Den kongelige Porcelainsfabrik. Jubilæet fejres bl.a. med en stor udstilling på Kunstindustrimuseet, som samtidigt udgiver en bog til udstillingen.

Kunstindustrikonglomeratet Royal Scandinavia, der bl.a. består af Den kongelige Porcelainsfabrik, er af hovedaktionæren Carlsberg sat til salg og spændende bliver det, hvor ejerskabet fremover kommer til at ligge, og hvad dette vil indebære for vore kunstindustrielle flagskibe inden for keramik (Den kongelige Porcelainsfabrik) og glas (Holmegaard) samt sølv (Georg Jensen), ikke at forglemme det italienske og de svenske glasværker.

Dog måtte man ønske, at en eventuel ny ledelse vil have en større forståelse for at få etableret et museum, der fortæller Den kongelige Porcelainsfabriks; men også Aluminiás og Bing & Grøndahls historie. Synd og skam er det, at disse virksomheder, som har præget dansk og europæisk keramisk industri i en sådan grad, ikke har et museum; men kun nogle forkølede gamle montrer, som man hurtigt passerer forbi under en rundvisning.

Et tilsvarende ønske gælder for det – nu snart gennem mange år – utilgængelige bibliotek, som går tilbage til de tre keramiske virksomheders start og derfor er ret så væsentligt for forskningen i disse virksomheders historie og dermed også dansk og europæisk keramik historie.

Gunnar Jakobsen

Bestyrelse:

Alette Pontoppidan, formand
Hans-Henrik Dyhr, næstformand
Lis Wieth, sekretær
Lis Ehrenreich, kasserer
Gunnar Jakobsen
Morten Løbner Espersen,
suppleant
Irene Wiis, suppleant

Kasserer:

Lis Ehrenreich
Falstersgade 15 A, 4
8000 Århus C
Tlf. 86 19 74 97
Giro: 9 46 17 87

Sekretær:

Lis Wieth
Agernvej 11
2830 Virum
Tlf. 45 83 40 34

*Redaktør af "keramiske noter
11/2000" er Gunnar Jakobsen
(ansv). Udarbejdet under
medvirken af Barbro Haar.
Redaktionen afsluttet 17.02.2000.*